

ZNANSTVENO SREČANJE

Sporočilo za javnost

GOZD in LES: Gozd prihodnosti

Na znanstvenem srečanju GOZD in LES 2023 o pomenu in gozdu v prihodnosti

V ponedeljek, 22. maja 2023, je v veliki dvorani Gozdarskega inštituta Slovenije potekalo 13. znanstveno srečanje GOZD in LES z naslovom Gozd prihodnosti. Na srečanju sta prisotne najprej pozdravili dr. Nike Krajnc, direktorica Gozdarskega inštituta Slovenije, in prof. dr. Marina Pintar, dekanja Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Obe sta poudarili pomen znanstveno raziskovalnega dela za razvoj področja. Znanstveno srečanje Gozd in les je že trinajst let zgled povezovanja med programskimi skupinami, ki delujejo na področju gozdarstva in lesarstva. Uvodni del znanstvenega srečanja sta moderirala prof. dr. Hojka Kraigher, z Gozdarskega inštituta Slovenije, in prof. dr. Miha Humar, z Oddelka za lesarstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Oba sta izpostavila priložnost, da nam svoj pogled na prihodnost gozdov in lesa v času hitrih podnebnih sprememb predstavijo mlajši raziskovalci, ki delujejo na tem področju. Znanstveno srečanje je otvoril akademik Mitja Zupančič, član 4. razreda za naravoslovne vede pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ter podal predavanje z naslovom Endemizem v flori Slovenije.

Znanstveno srečanje GOZD in LES: Gozd prihodnosti se je po uvodnih nagovorih nadaljevalo z izbranimi predavanji. V prvem predavanju je dr. Janez Kermavnar z Gozdarskega inštituta Slovenije predstavil analizo potencialnih vplivov podnebnih sprememb na razširjenost gozdnih rastlinskih vrst v Evropi na osnovi bioklimatskih modelov. Dr. Kermavnar je opozoril na spremembe arealov razširjenosti 70 rastlinskih vrst iz bukovih gozdov zaradi podnebnih sprememb. Sledila je predstavitev mlade raziskovalke Daše Krapež Tomec z Oddelka za lesarstvo, ki je predstavila uporaba lesa v materialih za 3D-tisk. Daša Krapež Tomec je izpostavila številne rešitve, ki jih nudijo dodajalne tehnologije v lesarstvu. V tretjem predavanju je Zala Uhan, raziskovalka iz Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, predstavila vključenost ciljev trajnostnega razvoja v pedagoškem in raziskovalnem delu na primeru gozdarstva in lesarstva v okviru Biotehniške fakultete v Ljubljani. V zadnjem predavanju pa je dr. Urša Vilhar z Gozdarskega inštituta Slovenije predstavila skupne raziskave z Inštitutom za raziskovanje Krasa ZRC SAZU o vplivu veliko-površinskih motenj gozdov na kroženje vode v kraških vodonosnikih. Panel je povezovala dr. Jožica Gričar, vodja nove interdisciplinarne programske skupine z Gozdarskega inštituta Slovenije.

Po odmoru je sledila predstavitev plakatov in izbranih projektov, ki potekajo na partnerskih institucijah v povezavi z gozdom prihodnosti. Panel je povezoval prof. dr. Marko Petrič, z Oddelka za lesarstvo Biotehniške fakultete, ki je povedal: »Gozdovi prihodnosti bodo s spremenjenimi razmerami nedvomno vplivali na les, njegovo sestavo in predelavo. Povezovanja znanja v tako tesno povezani verigi kot je gozdno—lesna veriga je pomembno za uspešno delovanje vseh členov.« Predstavljenih je bilo 14 plakatov raziskovalcev z Gozdarskega inštituta, Biotehniške fakultete in Zavoda za gradbeništvo.

Znanstveno srečanje GOZD in LES: Gozd prihodnosti se je zaključilo z diskusijo, v kateri so razpravljavci ugotavljali, da se v gozdovih zaradi podnebnih sprememb spreminjajo trendi v dinamičnem ravnovesju gozdnih ekosistemih. Gozdovi so tako podvrženi številnim ujmam, spreminja se obnova, združbe vseh organizmov v gozdu in struktura gozdov. Vedno pogosteje so prisotne tudi tujerodne invazivne vrste. Omenjene spremembe pa vplivajo tudi na les in na njegovo rabo. Dodatne spremembe, ki nedvomno vplivajo na gospodarjenje z gozdovi, so tudi spremenjena demografska slika lastnikov gozdov, nove tehnike sečnje in spravila lesa ter nove skupine deležnikov, ki želijo vplivati na gospodarjenje z gozdom. Tako podnebne kot

socio-demografske spremembe od raziskovalcev zahtevajo, da v svoje raziskave vključujejo nove elemente in neznanke.

Organizatorji srečanje GOZD in LES 2023 so bili v sodelovanju s IV. razredom za naravoslovne vede in Svetom za varovanje okolja Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Programska skupina Gozdna biologija, ekologija in tehnologija, vodja prof. dr. Hojka Kraigher; Programska skupina Les in lignocelulozni kompoziti, vodja prof. dr. Miha Humar; Programska skupina Gozdno-lesna veriga in podnebne spremembe: prehod v krožno biogospodarstvo, vodja dr. Jožica Gričar.

Znanstveno srečanje je finančno podprl projekt LIFE SySTEMiC, sofinanciran s strani programa LIFE, MNVP, MKGP in GIS.